

Plataforma Cívica per a la Reducció dels Residus

Jacint Verdaguer 48 • 08750 MOLINS DE REI • Baix Llobregat • Tel. 680 27 51 • Fax: 668 61 07

Reduïm els nostres residus.

MANIFEST

1.- Finalment, al nostre país es comença a parlar de les conseqüències dels nostres hàbits de consum. Es parla molt de desenvolupament sostenible, del malbaratament dels recursos, dels desequilibris socials i ecològics, de la pobresa i el deteriorament del medi de milions de persones d'arreu del món, ... però, que ningú ens toqui la "cultura de l'usar i llençar".

Es promou un consumisme irresponsable que comporta un augment dels residus en pes, volum i toxicitat. Aquest fenomen l'anomenem **L'INFART PER LES DEIXALLES**:

A Catalunya generem uns 3.000.000 Tm/any de residus domèstics (1,36 Kg/persona/dia o 500 Kg/persona i any).

L'ús innecessari del sobreempaquetatge amb finalitats publicitàries i la desaparició dels envasos retornables que s'han substituït pels d'un sol ús, fan que els envasos i embolcalls actualment siguin el 60% del volum i el 30% del pes de les deixalles. A més també hi trobem quantitats creixents de residus problemàtics com ara piles, dissolvents, pesticides, fluorescents i un llarg etc.

Si no aturem aquest procés i aconseguim una efectiva reducció dels residus que llencem a les escombraries s'hauran de construir nous abocadors i incineradores amb el risc sanitari i l'impacte ambiental que ocasionen.

.....

2.- Avui, totes les evidències confirmen que la Directiva Europea d'Envasos i Residus d'Envasos aprovada recentment tot i anunciar unes grans objectius ecològics de prevenció, no concreta cap objectiu de reducció d'envasos i embolcalls i, alhora, rebaixa els percentatges de reciclatge inicialment proposats. Les grans empreses productores i distribuïdores són les responsables d'aquesta situació perquè han fet una gran pressió a les institucions comunitàries mitjançant poderosos lobbies com ERRA.

Mantenir els beneficis econòmics a costa del medi ambient sembla que continua sent la pràctica de les grans empreses:

- D'un costat, pressionen el govern central perquè el decret d'envasos i residus d'envasos (aplicació de la Directiva Europea) que prepara no afavoreixi els envasos retornables, limiti les ecolaxes a una part del sobrecost de recollida dels ajuntaments i els permeti decidir la gestió de la recollida i tractament dels envasos, naturalment afavorint-ne la incineració.

- De l'altre, promouen campanyes publicitàries als mitjans de comunicació i recollides selectives enganxoses que, amb l'excusa del reciclatge, intenten justificar la bondat ecològica dels envasos d'un sol ús.

El més preocupant és que els productors d'aquests residus (la indústria de l'envàs i de l'embalatge, les grans superfícies i cadenes comercials, les grans marques) ara agrupats en l'associació ASODECO, no volen facilitar als consumidors productes que ens permetin reduir els residus i tampoc volen pagar tots els costos que ocasiona a la societat la seva recollida, recuperació i tractament.

.....

3.- Conscients d'aquesta greu problemàtica i de la incapacitat de les administracions públiques per aplicar una política efectiva de prevenció i de responsabilització del productor del residu.

Conscients que la Generalitat de Catalunya i el Govern central han de fer complir el mandat comunitari que obliga les indústries a una producció neta, sense agredir la salut i el medi, a reduir la producció d'envasos i productes problemàtics en els productes de consum quotidians, a estalviar i recuperar els recursos.

Diverses associacions cíviques veïnals, de consumidors i ecologistes de Catalunya hem decidit constituir la **PLATAFORMA CÍVICA PER A LA REDUCCIÓ DELS RESIDUS** per:

- aconseguir uns canvis profunds en la producció, distribució i consum que ens permetin als ciutadans el nostre dret a poder triar una compra sense generar residus.

- promoure una àmplia campanya d'informació i conscienciació cívica sobre les conseqüències del consumisme que porti a un canvi dels hàbits de consum de la població.

- aturar la construcció de noves instal·lacions de tractament passiu dels residus (incineradors i abocadors) i desenvolupar les actuacions prioritàries de recuperació i reciclatge dels residus i de canvis en la producció i els productes de consum per evitar els residus.

- excloure l'enganyós concepte de l'anomenada recuperació energètica (incinerar els residus), perquè no és compatible amb la recuperació i reciclatge dels materials valuosos que contenen les deixalles (matèria orgànica, paper, plàstics, metalls, fustes, etc.).

- fer complir l'aplicació efectiva de les ecotaxes que gravin sobre el productor d'envasos i embalatges (i no sobre el municipi, val a dir els ciutadans o consumidors) el cost total de la recollida, selecció i reciclatge dels materials.

.....

4.- Els objectius generals que es proposa la plataforma cívica són els següents:

- **Demandes als productors d'envasos i embolcalls (industrials, distribuïdors, envasadors, marques).**

- Reducció de la producció dels envasos d'un sol ús i de l'empaquetatge innecessari.

- Reintroducció dels envasos retornables amb dipòsit per fomentar el seu retorn. Establiment d'un calendari per assolir l'objectiu de fabricació i distribució d'una quota d'envasos reutilitzables d'un 100% no més enllà de l'any 2005.

- Redisseny i estandarització dels models d'envasos per afavorir el seu reús.

- Utilització de materials fàcilment recuperables o reciclables i que incorporin l'estalvi energètic.

- Utilització de materials i processos no contaminants que respectin la salut de les persones i del medi. Substitució de les substàncies i processos peril·losos (metalls pesants, dissolvents clorats, PVC, etc).

- Pagament a l'administració de les ecotaxes per cada unitat o kg. d'envàs o embalatge, introduït al mercat.

- Etiquetar els envasos d'un sol ús per informar els consumidors i ser objecte d'aplicació d'un sobrecost amb què poder pagar els costos ecològics que originen.

- **Conscienciació ciutadana:**

- Canviar els hàbits de consum.*

- Escollir la compra de productes en envasos reutilitzables.

- Demanar la compra a granel.

- Rebutjar els envasos d'un sol ús.

- No acceptar les bosses de plàstic innecessàries.

- Fomentar l'ús de bosses de roba, caixes plegables, carro o cabàs.

- No acceptar productes amb excés d'embalatge.

- Escollir els productes menys agressius pel medi. Evitar els que porten símbols de perillositat.

- Exigir el dret a poder escollir una compra respectuosa amb l'entorn i la salut.

- Demanar al comerç que faciliti l'opció de consum sense residus i eviti la publicitat enganyosa.

- Col·laboració i control de les recollides selectives.

- **Demandes a les administracions:**

- Garantir que els ciutadans/es puguin exercir el seu dret a escollir una compra sense residus i respectuosa del medi.

- Homologació d'envasos reutilitzables per fomentar-ne l'ús.

- Obligació per les empreses envasadores d'oferir quotes creixents de productes en envasos reutilitzables. Calendari per arribar al 100% l'any 2005.

- Obligació als comerços, especialment les grans superfícies, a ofertar quotes de productes en envasos reutilitzables i a granel. Regular la distribució de bosses de plàstics i d'altres embolcalls (safates de porex, sobreempaquetatge).

- Implantar taxes sobre els diversos tipus d'envasos d'un sol ús en funció del nombre d'unitats posades al mercat i del seu cost ambiental. Exercir el control públic de la gestió de la recollida i tractament dels envasos.

- Revisar i actualitzar les normatives sanitàries sobre la venda a granel. Potenciar-la entre els comerciants.
- Prohibir l'ús de materials perillosos per a la salut o el medi en la fabricació d'envasos, embolcalls i productes de consum (metalls pesants, dissolvents halogenats, PVC, etc.).
- Penalitzar els productes agressius pel medi que s'ofertin al mercat. Carregar exclusivament sobre els productors el cost del seu tractament.
- Incentivar la indústria, mitjançant ajuts, mesures dissuasòries, etc. perquè promogui línies de productes respectuosos amb el medi en els sectors agressius (pintures, netejadors, productes de neteja, dissolvents, ...).

• **Foment en els comerços de:**

- Ofertes de productes amb envasos retornables en llocs visibles i de prioritat.
- Oferta de productes a granel.
- No regalar bosses de plàstic. En qualsevol cas cobrar-les.
- Vendre, i així fomentar, bosses de roba.
- No oferir productes amb embolcalls innecessaris (safates de porex, ...).
- Distribuir productes alternatius als que portin indicacions de perillositat mitjançant pictogrames específics.
- En general, garantir el dret del consumidor a poder exercir una compra respectuosa amb el medi.

5.- Les associacions sotassignants ens comprometem a endegar un procés ferm de **denúncia** dels obstacles que es posin al desenvolupament de la recollida selectiva integral de les deixalles en origen, o de l'intent de fer recaure sobre els ciutadans/es i els ajuntaments els increments de costos per causa dels productes d'un sol ús, o de l'intent d'ampliar la incineració, o dels entrebancs al progrés dels envasos reutilitzables i de les mesures per minimitzar i reduir els residus.

Tanmateix, per **assolir** aquests objectius ens comprometem a reflexionar sobre la situació respecte en aquest tema en cadascuna de les nostres entitats i entre els/les nostres associats/es. **Interioritzar** el problema serà el primer pas per emprendre accions serioses i decidides al respecte.

Per això, difondrem els materials elaborats pel CEPA en el marc de la campanya "**No m'emboliquis més. Reduïm els residus**" i qualsevol dels materials elaborats per les diverses entitats.

De la mateixa manera, ens comprometem a impulsar i donar suport a les accions de formació i denúncia pública que decidim plegats per canviar l'actual tendència a externalitzar els residus.

Finalment, anunciem el nostre suport al manifest conjunt de les associacions ecologistes i de consumidors alemanys "per una política de residus basada en la prevenció" per promoure a tots els països comunitaris aquests objectius i actuacions conjuntes.

No m'emboliquis més. Reduïm els residus.

Molins de Rei, 3 de març de 1995.

ACCIÓ ECOLÒGISTA
 ACCIÓ ECOLÒGISTA DE CORNELLÀ
 ADEMA
 ADENC
 ADENEX Delegació Catalunya
 ALTERNATIVA VERDA
 AMAZONIA-ASSEMBLEA DE SOLIDARITAT
 AMICS DE COLLSEROLA
 AMUS AQUATA
 APMA
 ASSOCIACIÓ NATURALISTES DE GIRONA
 ASS. VEÏNS BARCELONETA
 ASS. VEÏNS CLOT - CAMP DE L'ARPA
 ASS. VEÏNS EDUARD AUNÓS
 ASS. VEÏNS MARE DE DÉU DE PORT
 ASS. VEÏNS MONTEMAR
 ASS. VEÏNS NUCLI ANTIC
 ASS. VEÏNS SAGRADA FAMÍLIA
 ASS. VEÏNS SANT ANDREU
 ASS. VEÏNS SANT JUST DESVERN
 CASA DE EL SALVADOR
 CEPA - Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius
 COL·LECTIU ECOLÒGISTA L'ALZINA
 COMISSIÓ ANTIDEIXALLES DEL PAPIOL
 CONFED. ASS. VEÏNS DE CATALUNYA - CONFAVC
 CONSELL DE JUVENTUT DE BARCELONA
 COORDINADORA ABOCADOR HOSTALETS DE PIEROLA
 COORDINADORA SALVEM EL GARRAF
 DEMAC
 DEPANA
 ECOPACIFISTES DE NOU BARRIS
 ENGA
 ESPAI ROIG, VERD I VIOLETA
 FEDERACIÓ ASS. VEÏNS DEL BAIX LLOBREGAT
 FEDERACIÓ ASS. VEÏNS DE BARCELONA - FAVB
 FEDERACIÓ ASS. VEÏNS DE CORNELLÀ
 FEDERACIÓ ASS. VEÏNS DE MATARÓ
 FEDERACIÓ ASS. VEÏNS DE MONTCADA I REIXAC
 GEPEC
 GEPEC
 GOB
 GRUP DE CIUTADANS CONCA DE B. I L'ALT CAMP
 GRUP ECOLÒGISTA DE BELLVITGE - GEB
 GRUP ECOLÒGISTA DE CASTELLDEFELS - GEC
 GRUP ECOLÒGISTA ENCINA
 GRUP ECOLÒGISTA DE SANTIS
 GRUP ECOLÒGISTA MÓN VERD
 GRUP ECOL. DEL VENDRELL I B. PENEDÈS - GEVEN
 GRUP ECOLÒGISTA QUERCUS
 GRUP DE MEDI AMBIENT DE MONTCADA I REIXAC
 GRUP NATURA CLUB MUNTANYENC DE ST. CUGAT
 GRUP VERD JOVE
 IPCENA
 LIMNOS
 LLISTA VERDA-FACULTAT ECONÒMQUES UB
 MOVIBAIX
 OCLIC
 PLATAFORMA ZONA FRANCA CONTRA INCINERADORA
 SKAMOT VERO-FACULTAT DE BIOLOGIA
 SODEPAU
 TALLER NATURA D'ESCOLTES CATALANS
 USCOB
 XARXA DE CONSUM SOLIDARI

